

Döring József az építető

Százhatvan évvel ezelőtt, ha valaki végigsétált a Szél utcában (ma Nádor utca), a Festetics-palotával szemben megcsodálhatott egy új, méltóságteljes lakóházat - palotát -, amelyet építtetőjéről Döring-háznak hívtak.

Ki volt Döring József, aki megrendelője, építtetője, első tulajdonosa a Hild József által rövid idő alatt megtervezett és felépített klasszicista épületnek? Nevét nem találjuk lexikonokban, életéről nem szól regény. A család azonban, amelyhez évekig tartozott, fenntartotta nevét, emlékét. Pekár Zsuzsa, nyugalmazott tudományos kutató juttatta el hozzánk családtróéneti kutatásainak összegzését a Turul című közlőny különnyomataként.

Döring József 1797 körül születhetett és 1872-ben halt meg. Apja háztulajdonosként és kiskereskedőként pesti polgárságot

nyert. Döring József ősei szegény polgárok voltak, neki magának sem rangja, sem tisztsége nem volt. Egy dologhoz értett nagyon: a vagyonszerzéshez. Kereskedett, vállalkozott, telek- és házspekulációkkal növelte vagyonát, melyet később földbirtokba fektetett.

Fiatalon szülei üzletében sajátíthatta el a kereskedelmi ismereteket, 1824-ben pedig önálló nürnbergi kiskereskedést nyitott (textil, ajándék) az Új-vásártéren felállított egyik fabódében.

A fabódétől a Döring-házig: 13 év alatt meggazdagodott. 1832-ben már nagykereskedő, ingatlanokat vesz, elad. 1833-ban veszi meg építendő házának telkét, s egy év múlva kezdődik az építkezés.

A ház Hild József tervei alapján szokatlanul nagystíliú lett. Termeiben kiállításokat, összejöveteleket rendeztek, 1849-ben Kossuth Lajos lakott benne rövid ideig.

Döring József a Nádor utcai sarokház építése után hamarosan új befektetésbe kezd: szőlőt vesz, eladja nagykereskedését, a közvilágítás egyik bérlője, jómódú ház- és telektulajdonos.

Az 1850-es években földbirtokot vesz Bogáton, a Döring-házat pedig 1854-ben eladja. (De négy nappal később a Nádor utca 8. számú, ugyancsak Hild által épített házat veszi meg.)

Ezután beleveti magát a gazdálkodásba Bogáton, elképesztve mindenkit modern gazdaságával (szeszgyár, gépesítés, nagy állatállomány).

Másodszor is megözvegyült, gyereke nem volt, s ekkor szeret bele egyik barátjának, Pscherer Miklósnak az özvegyébe. 1864-ben feleségül veszi a szépséges Josephine-t, s ráírátja vagyonát. 8 évig tart a házasság, a majd 70 éves Döring minden luxussal ellátja feleségét, bevezeti az arisztokraták világába, de megtanítja az üzleti tapasztalataira is a nagyon tehetséges tanítványt. Halála után vagyonát az özvegye örökölte. Döring József nevét, szerepét pedig nevelt lánya örökölte meg emlékirataiban. Így bontakozhat ki az egykori építető, a pesti vállalkozó alakja a múlt feledtető homályából, hogy fenntartsuk az ő nevét is az utókornak.

Irodalom:

Pekár Zsuzsa: Döring József, polgárok, nemesek, főurak és címerek hátterében

(= Különnyomat = Turul, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Országos Levéltár és a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság Közlönye. 70. kötet 1997/3-4. füzet.

Dr. Platthy Pálné
iskolai könyvtáros